

การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2
A Comparative Analysis of Safety Management in Educational
Institutions under Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2

พัชชา จันทร์คำ¹ และ นิรดา เวชญาลักษณ์²

Patcha Chankham¹ and Nirada Wechayaluck²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Department of Educational Administration, Phibun Songkram Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, Email: patcha.j@psru.ac.th¹

Received: 2025-03-14; Revised: 2025-10-31; Accepted: 2025-10-31

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาจำแนกตามขนาด และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างคือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำนวน 118 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารและครูรวม 236 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.987 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและ ANOVA

ผลวิจัยพบว่า การบริหารจัดการความปลอดภัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านอาคารสถานที่ปลอดภัยมีระดับสูงสุด ส่วนด้านการจัดการภัยพิบัติมีระดับต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษาพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการจัดการที่ดีที่สุด รองลงมาคือขนาดกลาง และขนาดเล็กมีระดับต่ำสุด ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเสนอแนวทางพัฒนาในรูปแบบ "SPT Model" ประกอบด้วย Standard (การวางมาตรฐานเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน), Preparation (การจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกเฉพาะกิจ) และ Training (การอบรมเชิงปฏิบัติการแผนเผชิญเหตุ)

คำสำคัญ:การบริหารจัดการความปลอดภัย, SPT Model, สถานศึกษาปลอดภัย, การจัดการภัยพิบัติ

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the current state of safety management in educational institutions, 2) to compare safety management in educational institutions by size, and 3) to propose guidelines for the development of safety management. The sample group was 118 schools affiliated to the Sukhothai Primary Education Area Office, District 2, and the data providers were 236 administrators and teachers.

The results showed that the overall safety management was at a high level. The building safety facilities are at the highest level. In terms of disaster management, there was a significant difference at the .05 level, with large schools having the best management level, followed by medium and small schools having the lowest level. The results of the in-depth interviews proposed a development approach in the form of an "SPT Model" consisting of

Standard (setting standards for emergency preparedness), Preparation (establishment of an ad hoc center), and Training (Emergency Response Plan Workshop).

Keywords: Safety Management, Safe Schools, Disaster Management

บทนำ

จากสถานการณ์ที่เกิดปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน หลายพื้นที่ทั่วโลกเกิดปัญหาภัยพิบัติ ซึ่งมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านรูปแบบ วิธีการ รวมถึงพฤติกรรมของคนในสังคมที่เกิดขึ้น ส่งผลต่อชีวิตและทรัพย์สินโดยตรง เห็นได้จากการเกิดภัยพิบัติที่ผ่านมา เช่น การเกิดอุทกภัย ภัยพิบัติ ดินโคลนถล่ม และภาวะโลกร้อน เป็นต้น ซึ่งจากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกจากนี้อุบัติเหตุทางถนนก็เป็นสิ่งสำคัญ ที่ทำให้เกิดการเสียชีวิต พิการ บาดเจ็บและก่อความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมทั่วโลก จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ปี พ.ศ. 2562 พบว่า ในแต่ละปีมีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีเสียชีวิตจากการบาดเจ็บมากกว่า 630,000 คน เฉลี่ยวันละประมาณ 1,726 คน หรือชั่วโมงละ 72 คน และมีเด็กที่ไม่เสียชีวิตแต่ได้รับบาดเจ็บรุนแรง ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเกือบสิบล้านคน ในจำนวนนี้มีบางรายเกิดความพิการ ทูพพลภาพ และมีผลกระทบในระยะยาว ซึ่งสาเหตุการเสียชีวิตที่สำคัญ เช่น อุบัติเหตุขนส่งทางบก การจมน้ำตาย และจมน้ำจากอุบัติเหตุ การพลัดตกหกล้ม การบาดเจ็บจากไฟไหม้ น้ำร้อนลวก และได้รับสารพิษ เป็นต้น โดยการบาดเจ็บส่วนใหญ่เกิดขึ้นภายในบ้านหรือบริเวณรอบ ๆ บ้าน (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2565)

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกยุคศตวรรษที่ 21 เป็นพลวัตที่ก่อให้เกิดความท้าทายในด้านการเปลี่ยนแปลงของบริษัทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital revolution) ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดต่อกับต่างประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทักษะคน ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์เป็นผลให้เกิดการเร่งแก้ไขปัญหานั้น ทั้งยังเกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคง รูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน และประเทศชาติมีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้นซึ่งภัยในแต่ละด้านล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศกรอบนโยบาย Quick Win 7 วาระเร่งด่วน ข้อที่ 1 ความปลอดภัยของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการมองเห็นภัยที่เกิดแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่เกิดขึ้นซ้ำและส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจในหลายปีที่ผ่านมา เช่น ภัยจากการคุกคามทางเพศภัยจากการกลั่นแกล้งรังแก (Bully) รวมถึงภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ ได้แก่ การแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นผลให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และสวัสดิภาพชีวิตของนักเรียนครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

นอกจากนี้หลักการตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษา ขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ส่งเสริมความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคม เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การป้องกัน ดูแลช่วยเหลือหรือเยียวยา และแก้ไขปัญหาที่มีความเป็นเอกภาพ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ สามารถแก้ไข

ปัญหาและบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการตามมาตรการ 3 ปี ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม ให้เกิดความปลอดภัยให้มากที่สุด และไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำอีก เพื่อสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นให้แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป ในการที่จะได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และเกิดความปลอดภัยอย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อให้แนวทาง การปฏิบัติสอดคล้อง และเป็นระบบกระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทาง ในการสร้างความปลอดภัยในเกิดแก่นักเรียนเป็นสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

จากสถานการณ์รอบหลายปีที่ผ่านมาได้มีข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในโรงเรียน เช่น เด็กหญิง วัย 7 ขวบ เสียชีวิต ขณะนั่งรถตู้เพื่อมาเรียนที่โรงเรียนแต่กลับถูกลิ้มทิ้งในรถตู้จนเป็นสาเหตุทำให้ เสียชีวิต (Thai PBS, 2565) เหตุกราดยิงและไล่แทงเด็กและครู ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดหนองบัวลำภู ส่งผลให้เด็กเล็ก เสียชีวิต 24 คน และเมื่อรวมกับผู้เสียชีวิตจากจุดเกิดเหตุอื่นๆ ทำให้ยอด ผู้เสียชีวิตอยู่ที่ 36 คน ไม่รวมตัวผู้ก่อเหตุ ทำให้เหตุการณ์นี้ เป็นโศกนาฏกรรมในภาคอีสานของไทย กลายเป็นหนึ่งในเหตุการณ์กราดยิง และโจมตีโรงเรียนครั้งร้ายแรงครั้งหนึ่งของโลก (BBC NEWS ไทย, 2565) ในส่วนของจังหวัดสุโขทัยปีที่ผ่านมา ได้มีการเกิดอุบัติเหตุรถบรรทุกชนตึกโรงเรียนบ้านหนองแหวน จ.สุโขทัย ชนกับรถยนต์ส่วนบุคคล 7 ที่นั่ง บนถนนศรีสำโรง-ศรีนคร ม.11 ต.ปากน้ำ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย ทำให้ผู้เสียชีวิตจำนวน 2 ราย ได้รับบาดเจ็บ อีกจำนวน 40 ราย (Thai PBS, 2566) และจากการศึกษา สุชีรา ใจหวัง (2561) และสุพัตร์ เลยกกลาง (2566) พบว่า การจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกัน

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจและนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษา เนื่องจากสถานศึกษามีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการจัดการความปลอดภัยแก่นักเรียน เพื่อลดอุบัติเหตุ อันตราย และความเสียหายของ ทรัพย์สิน เพราะสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ผู้ปกครองให้ความไว้วางใจการจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัย นอกจากจะดำเนินการเพื่อรักษาสวัสดิภาพแก่นักเรียนแล้ว ยังเป็นการสร้างจิตสำนึก เพื่อให้เกิดคุณธรรมใน ตนเอง ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการจัดการความปลอดภัยแก่นักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 คาดว่าผลของการศึกษาเรื่องดังกล่าว จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทาง ในการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษามีการบริหารจัดการ ความปลอดภัยในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

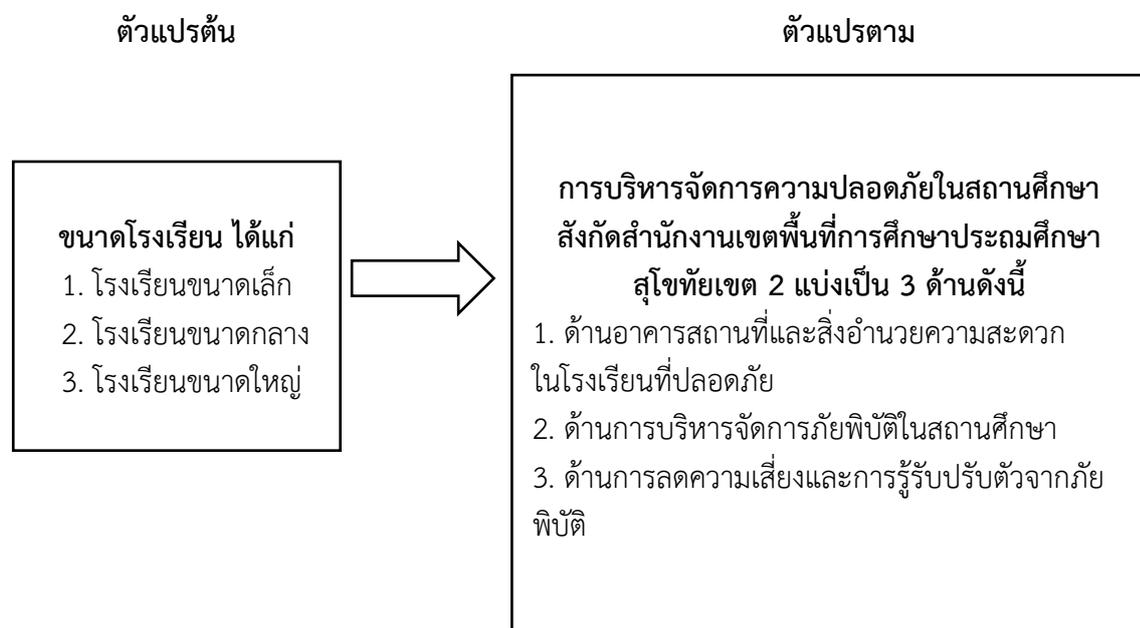

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งมีแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดได้ดังต่อไปนี้

ตัวแปรต้น คือ ขนาดโรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก 2) โรงเรียนขนาดกลาง และ 3) โรงเรียนขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม คือ การจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ตามคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการพุทธศักราช 2564 กรอบแนวคิดความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ประกอบด้วยสามเสาหลัก (Three Pillars) ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย 2) ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา 3) ด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยแบ่งตามขนาดโรงเรียน จำนวน 162 แห่ง แบ่งเป็น 3 ขนาด ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 112 แห่ง โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 47 แห่ง และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 3 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2, 2566) (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาในอำเภอพรหมพิราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 118 แห่ง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1986 อ้างอิง ในบุญชม ศรีสะอาด, 2560) กำหนดผู้ให้ข้อมูลประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 118 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง และครูผู้สอนจำนวน 118 คน โดยใช้ตัวเลขที่ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 236 คน

1.3 ดำเนินการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการความปลอดภัยจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 คน จากนั้นจึงทำการสรุปและนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบ “SPT Model”

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบปรับปรุงความสมบูรณ์และความถูกต้องให้ครอบคลุม ทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อเรื่องและภาษาที่ใช้และครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ว่าข้อความในแบบสอบถามเป็นข้อความที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษาถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่

2.4 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามตามความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยผลการวิเคราะห์แบบสอบถามครั้งนี้มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาทุกข้อ

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง และแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครู จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน เพื่อหาความคุณภาพด้านความเชื่อมั่น

2.6 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยต้องมีค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 77) โดยผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.987

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลประกอบการวิจัยจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 118 แห่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 118 คน และครู จำนวน 118 คน รวมทั้งหมด จำนวน 236 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 118 แห่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 118 คน และครู จำนวน 118 คน รวมทั้งหมด 236 คน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้รูปแบบออนไลน์ จำนวน 236 ฉบับ

3.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อเตรียมใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลในขั้นต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์การบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S. D.$) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยฯ อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยฯ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยฯ อยู่ในระดับน้อย

0.51-1.50 หมายถึง ระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยวิธีของ Scheff

5. สถิติที่ใช้และการนำเสนอข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยจึงใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.)

5.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

5.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร คือ การวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนทางเดียว

5.4 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบของเซฟเฟ

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ในภาพรวม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สามารถแสดงผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ในภาพรวม

ด้าน	การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา	n = 222		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	S.D.		
1	อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย	4.27	0.68	มาก	1
2	การบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา	4.20	0.73	มาก	3
3	การลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ	4.20	0.70	มาก	2
รวม		4.22	0.66	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.68) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.73)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยใช้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร คือ

การวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนทางเดียว และสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบของเซฟเฟ่ สามารถแสดงผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทั้ง 3 ด้าน (n = 222)

ด้าน	การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	ขนาดโรงเรียน						F	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย	4.06	0.68	4.70	0.41	5.00	0.00	27.929	.001*
2	การบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา	4.01	0.74	4.60	0.49	4.92	0.11	19.588	.000*
3	การลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ	4.05	0.71	4.52	0.56	4.90	0.12	13.665	.002*
รวม		4.04	0.67	4.61	0.45	4.94	0.05	22.565	.000*

* p < .05 มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ในภาพรวม โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.05) รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.45) และลำดับสุดท้าย คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.67) เมื่อวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบของเซฟเฟ่ พบว่า การบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 มีการตระหนักถึงความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา นอกจากนี้ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยัง มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น

“การศึกษา ขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำส่งเสริมความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคม เพื่อคุ้มครอง ความปลอดภัยแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ

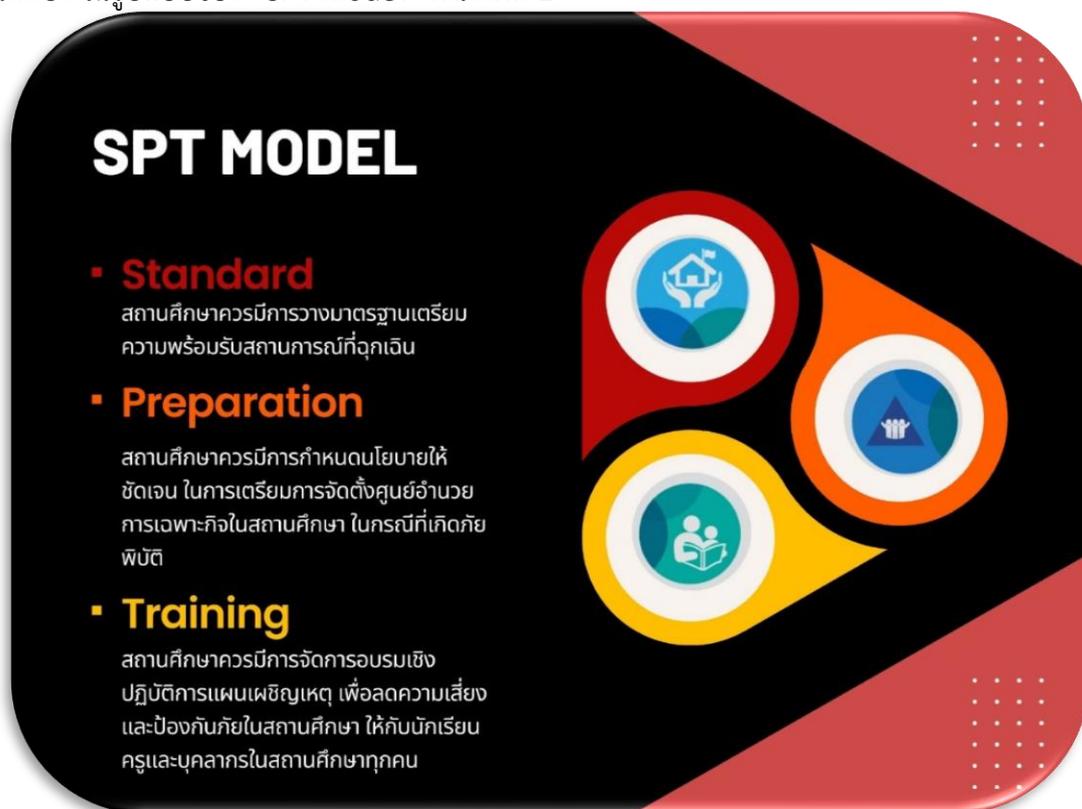
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรในด้านงบประมาณมาใช้ในการบริหารจัดการในด้านอาคารสถานที่ ที่ก่อสร้างมาแล้วหลายปีมีความชำรุดทรุดโทรม จำเป็นต้องมีการปรับปรุงซ่อมแซม เพื่อให้ อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน มีความสะอาด ปลอดภัย เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียน การสอนของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับ สุชีรา ใจหวัง (2561) ที่กล่าวถึง ความปลอดภัยในสถานศึกษาว่าเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสุขและการการได้รับ การปกป้องคุ้มครองให้ปลอดภัย

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาจัดทำแผนเผชิญเหตุ แต่กรณีการเกิดเหตุภัยพิบัติมักมีเหตุการณ์ที่นอกเหนืออำนาจความควบคุม หรือเกิดเหตุ นอกเหนือแผนงานที่วางไว้ ในการรับมือกับภัยพิบัติสถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการให้ลุล่วงไป ได้ ถ้าขาดการประสานขอรับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนสถานศึกษา มีขีดจำกัดในการจัดตั้งศูนย์อำนวยการ เฉพาะกิจ ด้วยทรัพยากรในด้านบุคลากร และด้านงบประมาณสอดคล้องกับ สุพักตร์ เลยกกลาง (2566) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการ ดำเนินงานด้านความปลอดภัย โดยมีการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยมีกระบวนการในการบริหารจัดการ ความปลอดภัยประกอบด้วย การกำหนดนโยบายและจัดทำแผนความปลอดภัยของสถานศึกษา การประเมิน สภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและจัดลำดับความเสี่ยง การวางแผนการดำเนินงาน การดำเนินการตาม ขอบข่ายความปลอดภัย และการกำกับ ติดตาม และประเมินผล ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดและทำให้เป็นอุปสรรค ในการจัดการด้านความปลอดภัยของโรงเรียนคือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ วางแผน ร่วมดำเนินงาน และร่วมกำกับและติดตามผลการดำเนินงาน

2. จากผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีทรัพยากรในด้านงบประมาณในด้านบุคลากรทางการศึกษา บริเวณสภาพแวดล้อม การประสานความร่วมมือ กับชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดการความปลอดภัยที่ ต่างกันทำให้การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุชีรา ใจหวัง (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ กนกอร อุ่นสถานนท์ (2563) ได้ศึกษาการบริหารด้านความ ปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่มีขนาดต่างกัน มีการบริหารความปลอดภัย แตกต่างกันทั้งโดยภาพรวม และรายด้านอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้

ปลอดภัย ด้านการให้บริการความปลอดภัย ด้านการจัดสวัสดิศึกษา และด้านสุขภาพอนามัย ซึ่งสอดคล้องกับ สุปักตร์ เลยกกลาง (2566) ได้ศึกษาการบริหารด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา พบว่า 1) การบริหารด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยรวมและรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติระดับมาก 2) การบริหารความ ปลอดภัยในสถานศึกษาด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Vicario Anna Diaz (2012) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนในแคว้นคตาลัน ประเทศ สเปน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบของตนที่มีต่อการดูแลรักษาความ ปลอดภัยในสถานศึกษา อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายและกฎระเบียบของโรงเรียนในสเปนถึงเรื่อง การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย แต่ก็เป็นการระบุถึงอย่างกว้างๆ โดยมีได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในเรื่อง ดังกล่าวโดยตรงอย่างแน่ชัด ซึ่งในเรื่องนี้ผู้วิจัยกล่าวว่า การดูแลรักษาความปลอดภัยเป็นหน้าที่ที่สำคัญของ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งต้องประสานความร่วมมือไปยังทุกคนในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งหมด แต่ในความเป็นจริงยังมีผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวนไม่น้อยมิได้กระทำ ตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งในเรื่องการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพนี้ มี องค์ประกอบที่สำคัญ คือ การสนับสนุนอย่างเพียงพอจากผู้บริหาร การเพิ่มเวลาและทรัพยากร และการ ยกระดับการฝึกอบรมคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 สามารถแสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการความปลอดภัยใน สถานศึกษา ในรูปแบบของ “SPT Model” ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา

จากภาพแสดงรูปแบบแนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ในรูปแบบของ “SPT Model” อธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

1. Standard (S) หมายถึง การวางมาตรฐานเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ที่ฉุกเฉิน
2. Preparation (P) หมายถึง การเตรียมการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในสถานศึกษา
3. Training (T) หมายถึง การอบรมเชิงปฏิบัติการแผนเผชิญเหตุ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดทุกด้านเมื่อเทียบกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านอาคารสถานที่ สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ควรมีการวางมาตรฐานเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ที่ฉุกเฉินแตกต่างกัน เนื่องด้วยปัจจัยหลายอย่างที่มีแตกต่างกัน เช่น จำนวนนักเรียน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ทรัพยากรด้านบุคคลและด้านงบประมาณ เป็นต้น

1.2 ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา ควรมีการกำหนดนโยบายให้ชัดเจนในการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในสถานศึกษา ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติ

1.3 ด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ ควรมีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการแผนเผชิญเหตุ เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันภัยในสถานศึกษา ให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในเชิงลึก เนื่องจากผลการวิจัยพบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ทุกประเด็น

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาการวางมาตรฐานบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุ่นสถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 10(2), 1-14.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา*. กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2565). *สถานการณ์การเสียชีวิตจากการบาดเจ็บ(Injury)ของเด็กในประเทศไทยปี พ.ศ. 2558-2562*. กระทรวงสาธารณสุข.

- สุชีรา ใจหวัง. (2561). การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มคอ.*, 15(28), 50-61.
- สุพักตร์ เลยกกลาง. (2566). การบริหารด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครราชสีมา. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3(1), 465-474.
- Vicario Anna Diaz. (2012). *Safety management in catatonia's schools*. Spain: n.p.
- Thai PBS. (31 สิงหาคม 2565). ด.ญ.วัย 7 ขวบ เสียชีวิต ถูกลี้มในรถรับ-ส่ง จ.ชลบุรี. Thai PBS .
<https://bit.ly/4aCGuBT>
- Thai PBS. (18 มีนาคม 2566). รถทัวร์ทัศนศึกษาชนแก่งตกข้างทาง เจ็บกว่า 40 เสียชีวิต 2 คน. Thai PBS.
<https://bit.ly/รถทัวร์ทัศนศึกษาชน>